

Родина Рутові - RUTACEAE

Лектор:ст.викладач
Корнієвська В.Г.

Родина Рутові - RUTACEAE

- Об'єднує близько 150 родів і 1600 видів. Дерева, кущі.
- У мезофілі листків, корі, плодах знаходяться ефіроолійні вмістища.
- Зав'язь багатогніздна , верхня.
- Плоди ценокарпні – коробочки, кістянки, ягоди.

**Рута пахуча (р. запашна, р. садова) –
Ruta graveolens (*R. divaricate*) родина Rutaceae**

Листя рути містить ефірну олію, отруйні алкалоїди, фурукумарини, кумарини, рутин, смоли тощо. Препарати знімають спазми, знижують тиск, уповільнюють серцеві скорочення, підвищують відтік сечі, жовчі, ущільнюють стінки капілярів. *Настій* використовують при запаленнях повік, висипах на шкірі.

Апельсин солодкий(А.китайський) – *Citrus aurantium var. dulcis*(*C.sinensis*)

- Використовують плоди, сік, ефірну олію.
- Хімічний склад: м'якуш містить цукри,
- лимонну кислоту, вітаміни С, А, В' В2,
- пектини, фітонцидні речовини,
- флавоноїди (*рутин*), сполуки кальцію,
- фосфору і калію, пігменти тощо.
- *Екзокарпій* і *квітки* містять ефірну олію.
- Дія: вітамінна, протизапальна, послабляюча,
- апетитна, кровоспинна, антисклеротична, потогінна, травна, метаболічна.

Бергамот – *Citrus bergamia*

- Із шкірки плодів і листя отримують бергамотову ефірну олію, яка має запах зумовлений наявністю ліналоолу, лімонену і ліналілацетату. Діє фото-сенсibiliзуюче – кумарини (бергаптен).
- Використовується в медицині і косметичі.

Лимон (цитрина) – Citrus limon

*Використовують квітки,
плоди, сік, ефірну олію.*

*Хімічний склад: м'якуш містить
цукри, лимонну*

і аскорбінову кислоти, вітаміни А

*В4, В2, пектини, флавоноїди,
похідні кумарину, сесквітерпени,
солі калію, міді тощо.*

*Екзокарпій містить флавоноїди
(рутин),*

*кумарини і ефірну олію, головним
складовими якої є терпен лимонен
альдегід цитраль.*

*Дія: вітамінна, протизапальна,
метаболична, відхаркувальна,
вітрогінна, жарознижувальна,
в'яжуча.*

Грейпфрут - *Citrus paradisi*

- *Використовують плоди, сік, ефірну олію.*
- *Хімічний склад: м'якуш плодів містить білок, цукри, клітковину, жири, лимонну кислоту, мінеральні речовини, каротиноїди, вітаміни С, Р, В тощо. Шкірка і плівчасті стінки гнізд*
- *ендокарпа містять гіркий глікозиднарингін, флавоноїди і ефірну олію.*
- *Дія: вітамінна, апетитна, травна,*
- *антисклеротична, гіпотензивна, тонізуюча, антибіотична, сечогінна, протизапальна, жарознижувальна, метаболічна.*

Мандарин благородний (м. сітчастий) – *Citrus nobilis* (*C. reticulata*)

- **Використовують** плоди, сік, ефірну олію.
- **Хімічний склад:** м'якуш містить цукри, вітамін С,
- тіамін, органічні кислоти, пектини, флавоноїди.
- **Шкірка** плодів багата на ефірну олію,
- флавоноїдні глікозиди, гіркі речовини та барвники.
- **Дія:** загальнозміцнююча, метаболічна,
- вітамінна, апетитна, травна, антимікробна, фунгіцидна, протизапальна, відхаркувальна.

Померанець (гіркий апельсин) – *Citrus aurantium var. dulcamara*

- Для виробництва ефірних олій з
- різним ароматом і хімічним складом
- використовують *квітки*, свіжозняті *шкірки*
- стиглих плодів та зелені, незрілі плоди –
- *померанцеві горішки*.

Цитрон – Citrus medico

- Дерево до 3 м.
- Плоди великі з лимоно-жовтою ароматною шкіркою.
- У свіжому вигляді не споживають, переробляють на цукати, варення.
- Використовують при малярії та хворобах нирок.
- Із шкірки отримують цитронелову ефірну олію.

Клементин(тангерин,солодкий лайм) Citrus clementinus (C.tangerina)

- Oleum Clementini
- Дія:протицинготна, прототруйна,сечогінна, антисептична, антибактеріальна, дезинфікуюча, протизапальна, ранозагоювальна. Використання у косметиці: жирна шкіра, целюліт,зморшки.

Кислий лайм (лайм звичайний, ліметта, лумія кисла, лимон солодкий)

Citrus aurantifolia (C.limetta, C. limetta, C.acida)

- Oleum Limetta
- Дія: апетитна, вітамінна, вітрогінна, відхаркувальна,
- жарознижуюча.
- Використання: в кондитерській, харчовій,
- парфумерній промисловості.